

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/33/2020
Identifikačné číslo spisu: 2116225586
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2116225586.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Západoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Čulenova 6, Bratislava, IČO: 36 361 518, zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 6, Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: Mgr. Ing. Pavol Korytár, so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, IČO: 37 994 018, správca úpadcu: Trnavské automobilové závody, štátny podnik v likvidácii, so sídlom Trnava, IČO: 00 009 199, o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu, vedenom na Okresnom Súde Trnava pod sp. zn. 25Cbi/31/2016-905, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2020, č. k. 31CoKR/13/2018-996, v znení opravného uznesenia z 19. mája 2020, č. k. 31CoKR/13/2018-1187, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. augusta 2018, č. k. 25Cbi/31/2016-905 žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu (III. výrok). Súčasne vylúčil na samostatné konanie vzájomnú žalobu (žalovaného) zo dňa 12. januára 2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia (II. výrok). Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáhal vylúčenia majetku špecifikovaného v žalobe zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu Trnavské automobilové závody, štátny podnik v likvidácii, so sídlom Trnava, IČO: 00 009 199 (ďalej „TAZ š. p.“ alebo „úpadca“). Žalobca tvrdil, že žalobu podal v reakcii na výzvu žalovaného (ďalej aj „správca“) podľa ust. §78 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“) a svoju aktívnu vecnú legitímáciu v excindačnom spore odvodzoval od dvoch skutočností. Tou prvou malo byť nadobudnutie vlastníckeho práva k vylučovanému majetku, dodatočne zahrnutého správcom do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, od právnych predchodcov žalobcu (v rámci „veľkej“ privatizácie majetku a jeho následnými prevodmi, prechodmi, príp. ako súčasťou Regionálnej distribučnej sústavy, ktorú žalobca v rámci predmetu svojej činnosti prevádzkuje). Druhou skutočnosťou malo byť nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním predmetného majetku súvislosti s jeho dobromyseľným užívaním (ako vlastným) ako súčasťou

úseku prevádzky distribučnej sústavy.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a jeho zhodnotení prijal záver o neunesení dôkazného bremena vo vzťahu k žalobcom poskytnutým tvrdeniam a keďže žalobca nepreukázal ním tvrdené vlastnícke právo k predmetnému majetku, zapísanému do súpisu, tak excindačnú žalobu voči žalovanému správcovi zamietol. Konštatoval, že predmetné technológie a zariadenia (pre rozvod a distribúciu elektrickej energie) sledovali vždy právny osud stavby rozvodne a nemali samostatný právny režim a že žalobca nepreukázal žiaden hodnoverný právny titul, na základe ktorého by sa mohol oprávnenne domnievať, že nadobudol vlastnícke právo osobitne (oddelene) k technológiám a zariadeniam rozvodne. Ani skutočnosť, že sporný majetok bol (je) súčasťou regionálnej distribučnej sústavy ešte bez ďalšieho nepreukazuje nadobudnutie vlastníctva k spornému majetku, ani dobromyseľnosť žalobcu. Za zásadné pre rozhodnutie považoval súd prvej inštancie to, že budova rozvodne spolu s elektroenergetickými zariadeniami a technológiami tvorí jeden celok stavby rozvodne a akékoľvek členenie na veci „hlavné“ a ich „súčasť“ pokladal za umelo vykonštruované a účelové v snahe každej zo sporových strán preukazovať vlastnícke právo k tej ktorej „hlavnej“ veci a následne k jej „súčasťam“. Nárok na plnú náhradu trov konania priznal vo veci úspešnému žalovanému.

3. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 21. januára 2020, č. k. 31CoKR/13/2018-996, v znení opravného uznesenia z 19. mája 2020, č. k. 31CoKR/13/2018-1187, rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti výrokov I. a III. potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V odôvodnení rozsudku odvolací súd konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie (vo výrokoch I. a III.) a s odkazom na ust. §387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „CSP“) uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie ďalej uviedol, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej tiež „NS ČR“) sp. zn. 22Cdo 2548/98 z 27. apríla 2000, na ktoré poukázal žalobca, nie je pre spor aplikovateľné, keďže vychádza z odlišného skutkového stavu. Z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 22Cdo/1221/2002 z 26. augusta 2003 síce vyplýva, že stavbu pre účely občianskeho práva nemožno vykladať len v zmysle stavebných predpisov, to však nemá vplyv na skutočnosť, že vzhľadom na kolaudačné rozhodnutie, ktorým sa udelilo právnomu predchodcovi úpadcu povolenie na užívanie stavebného objektu SO 27 - rozvodňa 110kV a stavebného objektu SO 28 - rozvodňa 22kV, by neholo možné tieto objekty posudzovať ako výsledok stavebnej činnosti. Súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil, prečo nebol poukaz žalobcu na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ÚS SR“) sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. marca 2016 v danom prípade relevantný. Zdôraznil, že vkladateľ (majetku), Západoslovenská energetika, a. s., nebol v čase uzavretia Zmluvy o vklade časti majetku z 31. mája 2007 zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, preto žalobca mohol mať objektívne pochybnosť, že stavba rozvodne v roku 2007 nebola vo vlastníctve vkladateľa. Odvolací súd poukázal aj na nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 239/2016-14 z 20. apríla 2016, ktorý akcentuje právnu zásadu „nemo plus iuris“, pričom v posudzovanej veci prevodca ani žalobca neboli nikdy zapísaní na liste vlastníctva ako vlastníci stavby rozvodne. Rozsudok súdu prvej inštancie nevychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom odvolací súd nezistil ani v procesnom postupe súdu prvej inštancie vady namietané podľa §365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP a všetky odvolacie dôvody posúdil ako neopodstatnené, ktoré nemali vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ust. §421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa dovolateľa napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia troch zásadných právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené:

1/ „Je možné, aby bola nehnuteľnosť, ktorá existuje ako samostatný predmet právnych vzťahov tvorená inou nehnuteľnosťou, ktorá takisto existuje ako samostatný predmet právnych vzťahov?“ (ďalej tiež „prvá otázka“).

2/ „Je elektrická stanica skladujúca sa z nehnuteľností (budovy) zapísanej v katastri nehnuteľností a z technologických zariadení umiestnených v tejto nehnuteľnosti ako aj mimo tejto nehnuteľnosti (v areáli

elektrickej stanice), ktoré (budova a technologické zariadenia) sú navzájom funkčne prepojené, plnia spoločný hospodársky účel a majú spoločné pomenovanie ako elektrická stanica, ako celok hromadná vec?“ (ďalej tiež „druhá otázka“),

3/ „Je možné v prípade, ak bolo úmyslom strán previesť hromadnú vec, avšak vlastnícke právo k jednej z vecí tvoriacich táto hromadnú vec neprešlo na nadobúdateľa, dospieť k záveru, že z tohto dôvodu neprešlo na nadobúdateľa vlastnícke právo ani k ostatným veciam tvoriacim prevádzanú hromadnú vec?“ (ďalej tiež „tretia otázka“).

Ku všetkým trom položeným otázkam dovolateľ rozvinul vlastné právne posúdenie sporu, opierajúce sa o teoretický výklad o členení vecí z hradiska právnej teórie, pričom uviedol, že elektrická stanica nie je nehnuteľnosťou, jednoduchou ani zloženou vecou, nie je ani súborom vecí, ale je vecou hromadnou a v tomto zmysle spojením individuálnych vecí. K tomu poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky (sp. zn. 22 Cdo 944/2007). Vyvodil, že predmetná elektrická stanica tvorí hromadnú vec a bola predmetom prevodu ako celok. Podľa dovolateľa veci tvoriace hromadnú vec je možné previesť spoločne, ale aj individuálne. Z tohto hradiska sa však oba nižšie sudy pri právnom posúdení sporu nesprávne nezaoberali prevodmi jednotlivých vecí tvoriacich elektrickú stanicu. Podľa dovolateľa, ak by aj hypoteticky nedošlo k prevodu budovy rozvodne na žalobcu, tak to nemalo žiadny vplyv na prevod transformátora a technológií (jednotlivých vecí tvoriacich hromadnú vec), pričom k ich prevodu nemusí dochádzať v jednom momente. Nižšie sudy sa mali zaoberať nielen otázkou, či (ne)došlo k prevodu rozvodne na dovolateľa, ale aj otázkou, či na neho (ne)prešlo vlastníctvo k technológiám a transformátoru - touto otázkou sa však „bez dôvodu nezaoberali“. Ak by bolo na uvedené právne otázky odpovedané správne, tak vo výsledku mali sudy dospieť k záveru, že podmienky na prevod vlastníckeho práva k technológiám a transformátoru na dovolateľa splnené boli. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rovnako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dovolateľ súčasne podľa 444 ods. 2 CSP navrhol, aby dovolací súd odložil právoplatnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní a uviedol, ktoré dôvody považuje za hodné osobitného zreteľa pre takýto postup.

5. Žalovaný sa k dovolaniu doručenému 14. mája 2020 vyjadril v podaní zo 16. júna 2020, t. j. po uplynutí 10-dňovej lehoty určenej súdom (§436 ods. 3 veta prvá CSP); podľa ust. §436 ods. 3 veta druhá CSP na neskôr podané vyjadrenie sa neprihliada.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ust. §429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§440 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré prechádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex (CSP). Aj za účinnosti CSP je potrebné dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/10/2012, 7Cdo/92/2012 a 1Cdo/148/2018).

8. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých má súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014,

8Cdo/400/2015). Posúdenie či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Vo vzťahu ku všetkým mimoriadnym opravným prostriedkom platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/2003).

11. Uvedenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa ustanovenia §419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, len ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach §420 a §421 CSP

12. Žalobca rozhodovanej veci vyvodzoval prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia §421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pre dovolanie prípustné podľa §421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia §447 písm. f/ CSP. Podľa ustanovenia §447 písm. f/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v §431 až §435.

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§440 CSP).

14. Žalobca vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania z ust. §421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa tohto zákonného ustanovenia, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

15. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o §421 ods. 1 písm. b/ CSP by mal dovolateľ:
a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju odvolací súd riešil,
b/ vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne,
c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/75/2019). Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v §421 ods. 1 písm. b/ CSP (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/203/2016, 2Cdo/54/2018, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

16. V prípadoch, keď dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia §421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a

že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá (doposiaľ) v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená (§421 ods. 1 písm. b/ CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejedáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje relevantné vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (k uvedenému porovnaj napríklad uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26. 09. 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08. 06. 2017).

17. Otázka relevantného právneho významu v zmysle ustanovenia §421 ods. 1 CSP musí byť riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová, určujúca) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické (akademické, teoretické) otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi). Pre prípustnosť dovolania podľa ust. §421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je relevantný len subjektívny názor dovolateľa, teda čo on sám z hľadiska svojho (ne)úspechu v spore považuje za právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a ani jeho hodnotenie právneho posúdenia vecí súdom.

18. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§421 ods. 1 písm. b/ CSP). Za dovolacím súdom dosiaľ nevyriešené označil dovolateľ tri otázky, od ktorých podľa neho záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

19. Prvú právnu otázku formuloval dovolateľ nasledovne: „Je možné, aby bola nehnuteľnosť, ktorá existuje ako samostatný predmet právnych vzťahov tvorená inou nehnuteľnosťou, klová takisto existuje ako samostatný predmet právnych vzťahov?“ Druhú právnu otázku formuloval dovolateľ nasledovne: „Je elektrická stanica skladajúca sa z nehnuteľnosti (budovy) zapísanej v katastri nehnuteľností a z technologických zariadení umiestnených v tejto nehnuteľnosti ako aj mimo tejto nehnuteľnosti (v areáli elektrickej stanice), ktoré (budova a technologické zariadenia) sú navzájom funkčne prepojené, plnia spoločný hospodársky účel a majú spoločné pomenovanie ako elektrická stanica, ako celok hromadná vec?“ Tretiu právnu otázku formuloval dovolateľ nasledovne: „Je možné v prípade, ak bolo úmyslom strán previesť hromadnú vec, avšak vlastnícke právo k jednej z vecí tvoriacich túto hromadnú vec neprešlo na nadobúdateľa, dospieť k záveru, že z tohto dôvodu neprešlo na nadobúdateľa vlastnícke právo ani k ostatným veciam tvoriacim prevádzanú hromadnú vec?“

20.

Dovolací súd uvádza, že hoci dovolateľ všetky tri ním položené právne otázky konkretizoval, ide vo vzťahu k predmetnému sporu o otázky len teoretické, na ktorých kľúčovo nespočívalo rozhodnutie nižších súdov o zamietnutí excindačnej žaloby. Rozhodnutie nižších súdov bolo založené na závere o neunesení dôkazného bremena žalobcu k tvrdeniu o jeho vlastníctve vecí zapísaných (žalovaným) správcom do súpisu v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ním potvrdeného rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že predmetom posúdenia bola otázka prejudiciálna k excindačným nárokom dovolateľa uplatneným podľa úpravy v §78 ods. 2 ZKR, a to, či dovolateľ je alebo nie je vlastníkom predmetu vylúčenia zo súpisu majetku zahrnutého do konkurzu úpadcu, inak povedané, či v konaní disponuje aktívnou vecnou legitimáciou k predmetu sporu. Z incidenčného charakteru tohto sporu bolo zrejmé, že nižšie súdy boli pri rozhodovaní limitované primárne tým, ako správca veci zapísal (vymedzil, pomenoval) v konkurznom súpise. Súčasne je z obsahu písomných vyhotovení rozsudkov nižších súdov nepochybné, že najmä súd prvej inštancie sa z hľadiska tvrdeného vlastníckeho práva dovolateľa podrobne zaoberal právnym osudom predmetu

excindácie od jeho vzniku (výstavby, kolaudácie), cez následnú privatizáciu, prevody, prechody majetku u právnych predchodcov žalobcu (resp. žalovaného), pričom predmetom posúdenia nebola len budova rozvodne (stavba zapísaná v katastri nehnuteľností) ako tvrdí dovolateľ, ale aj technológie a transformátory 110kV a 22kV (zariadenia), teda všetky veci správcom dodatočne zahrnuté do sporného súpisu majetku úpadcu. Je to zrejmé aj z ods. 54 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom uviedol, že „Technológie a zariadenia sledovali vždy právny osud stavby rozvodne a nemali samostatný právny režim. Nikdy nebol dôvod domnievať sa (ako tvrdí žalobca, že sa domnieval), že technológie a zariadenia sú samostatnými vecami, že boli samostatne predmetom prevodov (minimálne prevodu na základe zmluvy zo dňa 31. 05. 2007 ako tvrdí žalobca) a preto bol žalobca dobromyseľný v tom, že nadobudol vlastnícke právo k týmto samostatným veciam. Podľa názoru súdu ide len o špekulácie žalobcu a ním podávaný účelový právny výklad. Ako to súd uviedol pri vydržaní stavby rozvodne, tak obdobne je tomu aj v prípade technológii a zariadení. Žalobca v konaní nepreukázal žiaden hodnoverný právny titul na základe, ktorého by sa mohol oprávnenne domnievať, že nadobúda vlastnícke právo osobitne k technológiám a zariadeniam rozvodne a že je ich vlastníkom. Neexistuje dôvod, pre ktorý sa žalobca mohol v roku 2007 domnievať, že technológie a zariadenia sú vecami samostatnými, prevádzajú sa samostatne a sú samostatne predmetom prevodu. ... Skutočnosť, že sporný majetok bol súčasťou regionálnej distribučnej sústavy ešte bez ďalšieho v žiadnom prípade nepreukazuje nadobudnutie vlastníctva k spornému majetku ... a nepreukazuje ani ... dobromyseľnosť žalobcu, že je oprávneným vlastníkom elektroenergetických stavieb a zariadení.“ Uvedené zhodnotenia a závery prevzal odvolací súd stotožnením sa s dôvodmi ním potvrdeného prvoinštančného rozsudku. Nižšie súdy neriešili dovolateľom formulované právne otázky ako ich navodzuje dovolateľ. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že konštatovanie o tom, že budova rozvodne spolu s elektroenergetickými zariadeniami a technológiami tvorí (z hľadiska prepojenosti budovy, technológie a zariadení) jeden celok, odráža výsledky dokazovania, najmä závery (samotným dovolateľom doloženého) znaleckého posudku (č. 17/2018 z 1. augusta 2018). Z posudku znalca súd prvej inštancie výslovne citoval (v ods. 53 odôvodnenia rozhodnutia), že: „...,stavba rozvodne je určená, konštruovaná, postavená výhradne pre umiestnenie technologických zariadení tvoriacich elektrickú stanicu ako celok. Ani jedno zariadenie samo o sebe nedokáže plniť funkciu elektrickej stanice. Stavba rozvodne predstavuje tzv. budovu spoločných prevádzok ako pomocnú budovu elektrickej stanice, ktorú tvoria transformátor, technologické zariadenia 110kV a technologické zariadenia 22kV.“ V nadväznosti na tieto skutkové zistenia potom v závere rozsudku zhrnul že: „Budova rozvodne spolu s elektroenergetickými zariadeniami a technológiami tvorí jeden celok stavby rozvodne a akékoľvek členenie na veci „hlavné“ a ich „súčasť“ súd pokladá za umelo vykonštruované a účelové v snahe každej zo sporových strán preukazovať vlastnícke právo k tej ktorej „hlavnej“ veci a následne k jej „súčasťam.“

21. Dovolací súd k vyššie uvedenému z hľadiska podaného dovolania dodáva, že prvá právna otázka formulovaná dovolateľom je špekulatívna, účelovo smerujúca k podporeniu a rozvinutiu druhej a tretej otázky o dovolateľom ponúkanom právnom posúdení vylučovaných vecí, ako vecí samostatných, tvoriacich vec hromadnú, čo však nebolo predmetom konania a rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd na základe otázok nastolených dovolateľom nezistil prípustnosť dovolania.

22. Dovolací súd dospel k uvedenému záveru s poukazom na druhú právnu vetu judikátu R 73/2019 publikovaného Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019, v zmysle ktorej: „Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z §421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritórne posúdil v jeho neprospech.“ Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia (§421 ods. 1 CSP) je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd, alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil, pričom dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, ako aj všetky dovolacie návrhy, už v odvolacom konaní. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom

opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/40/2019)

23. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (a ani počas celého prvoinštančného konania) netvrdil nadobudnutie svojho vlastníckeho práva právnymi úkonmi od svojich právnych predchodcov, či vydržaním (samostatnej časti) predmetu sporu, ako veci hromadnej, resp. v odvolaní absentuje akákoľvek argumentácia žalobcu vo vzťahu k vymedzeniu právneho charakteru predmetu (svojho) vlastníctva a následnej excindácie ako veci hromadnej. Dovolateľ v dovolaní dokonca sám uvádza, že súdy nižšej inštancie sa s právnymi otázkami, ktoré nastolil v dovolaní, vôbec nezaoberali (hoci sa podľa neho nimi zaoberať mali) a novo formuluje vlastné závery, ktoré mu pre úspešnosť v spore vyhovujú, napr. na str. 20 dovolania v časti 5.2.4 pod nadpisom Elektrická stanica nie je súborom vecí, uvádza, že: „Elektrická stanica je preto hromadnou vecou a nie súborom vecí“. Ďalej na str. 17 vytýka nižším súdom, že „...v tomto konaní neuviedli, či považujú Elektrickú stanicu ako nehnuteľnosť za jednoduchú vec alebo za zloženú vec“ a sám v dovolaní pokračuje, že „Elektrická stanica nie je jednoduchou vecou“ ani „...zloženou vecou“ a „...nie je nehnuteľnosťou.“ Dovolací súd sa však nemôže vecne (novo) zaoberať predmetnými námietkami podľa predstáv dovolateľa, ak sa nimi meritórne nezaoberal odvolací súd z dôvodu ich neuvedenia odvolateľom v rámci odvolacieho konania.

24. Vo vzťahu ku všetkým trom otázkam nastoleným dovolateľom, a to vzhľadom na ich hypotetický, len teoreticko-právny a špekulatívny charakter, keď na ich základe odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že nejde o právne otázky zásadného právneho významu (otázky kľúčové), na ktorých spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Tieto otázky tak nespĺňajú predpoklady uvedené v §431 až §435 CSP (viď ods. 20 tohto uznesenia).

25. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ani jedna zo žalobcom formulovaných otázok nespĺňala kritériá prípustnosti dovolania podľa §421 ods. 1 písm. b/ CSP, resp. dovolacie dôvody neboli dovolateľom vymedzené spôsobom uvedeným v §431 až §435 a tento záver viedol dovolací súd k rozhodnutiu o odmietnutí dovolania (§447 písm. c/ a f/ CSP). Z tohto dôvodu dovolací súd nerozhodol o návrhu obsiahnutom v dovolaní na odklad právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (§444 ods. 2 CSP).

26. Rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov v dovolacom konaní úspešnému žalovanému vyplýva z priebehu dovolacieho konania, v ktorom na žalovanej strane podľa obsahu spisu nebol zistený vznik trov. Najvyšší súd podotýka, že na vyjadrenie žalovaného k dovolaniu, ktoré bolo podané oneskorene (k tomu viď ods. 5 uznesenia) sa hľadí, akoby nebolo podané. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov dovolacieho konania sa podporne opiera aj o predchádzajúcu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorý obdobne v uznesení z 28. februára 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018, vyslovil, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 7 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.